

VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM
VIỆN SINH THÁI VÀ TÀI NGUYÊN SINH VẬT

LÊ NGỌC HÂN

**NGHIÊN CỨU PHÂN LOẠI HỌ TÂM GỬI
(LORANTHACEAE Juss.) Ở VIỆT NAM**

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

HÀ NỘI – 2014

VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM
VIỆN SINH THÁI VÀ TÀI NGUYÊN SINH VẬT

LÊ NGỌC HÂN

**NGHIÊN CỨU PHÂN LOẠI HỌ TẦM GỬI
(LORANTHACEAE Juss.) Ở VIỆT NAM**

Chuyên ngành: Thực vật học
Mã số: 60. 42. 01. 11

LUẬN VĂN THẠC SỸ SINH HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

1. TS. TRẦN THỂ BÁCH

Hà Nội - 2014

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình làm luận văn, tôi đã được sự giúp đỡ, chỉ bảo tận tình của người hướng dẫn khoa học TS .Trần Thế Bách. Nhân dịp này tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất đến thầy.

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, truyền đạt kiến thức của PGS. TS. Nguyễn Khắc Khôi, PGS. TS. Vũ Xuân Phương và các cán bộ trong Phòng Thực vật nơi tôi làm việc; TS. Bùi Thu Hà - Trường đại học sư phạm Hà Nội.

Tôi xin gửi lời cảm ơn đặc biệt tới đề tài: “*Tiềm năng sinh học và nguyên liệu sinh học ở Việt Nam*” (Hợp tác Việt Nam và Hàn Quốc) và một số đề tài khác của phòng Thực vật.

Cuối cùng tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo phòng Thực vật, Ban lãnh đạo Viện sinh thái và Tài nguyên sinh vật đã tạo mọi điều kiện thuận lợi để tôi có thể học tập, nghiên cứu. Chắc chắn rằng sự động viên, giúp đỡ của gia đình và các bạn đã giúp tôi thêm nghị lực và lòng yêu nghề để cố gắng hoàn thành bản luận văn này. Một lần nữa xin vô cùng cảm ơn về mọi sự giúp đỡ đó.

Hà Nội, ngày   tháng   năm 2014

Học viên

Lê Ngọc Hân

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực, chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào.

Hà Nội, ngày   tháng   năm 2014
Học viên

Lê Ngọc Hân

MỤC LỤC

Trang

Lời cảm ơn

Lời cam đoan

Mục lục

Ký hiệu viết tắt các phòng tiêu bản

Danh mục các bảng

Danh mục các sơ đồ

Danh mục các hình vẽ

Danh mục các ảnh

Giải thích một số cách viết tên khoa học trong luận văn

MỞ ĐẦU

	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích của đề tài	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	2
4. Những điểm mới của luận văn	2
5. Bố cục luận văn	3

CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU

1.1. Tình hình nghiên cứu họ Tầm gửi (Loranthaceae Juss.) trên thế giới	4
1.2. Tình hình nghiên cứu họ Tầm gửi (Loranthaceae Juss.) ở Việt Nam.	12

CHƯƠNG 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Đối tượng	14
2.2. Nội dung nghiên cứu	14
2.3. Phương pháp nghiên cứu	14

CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	17
3.1. LỰA CHỌN HỆ THỐNG THÍCH HỢP CHO VIỆC NGHIÊN CỨU PHÂN LOẠI CÁC TAXON TRONG HỌ TẦM GỬI (LORANTHACEAE) Ở VIỆT NAM	17
3.2. ĐẶC ĐIỂM HÌNH THÁI HỌ TẦM GỬI (LORANTHACEAE Juss.) Ở VIỆT NAM	19
3.3. KHÓA ĐỊNH LOẠI CÁC CHI THUỘC HỌ TẦM GỬI (LORANTHACEAE Juss.) Ở VIỆT NAM	21
3.4. MÔ TẢ TÓM TẮT CÁC CHI VÀ LOÀI CỦA HỌ TẦM GỬI (LORANTHACEAE Juss.) Ở VIỆT NAM	22
KẾT LUẬN	62
Tài liệu tham khảo	
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ	
PHỤ LỤC 1. BẢNG TRA CỨU CÁC TÊN TAXON	
Bảng tra cứu tên khoa học	
Bảng tra cứu tên Việt Nam	
PHỤ LỤC 2. DANH LỤC CÁC LOÀI HỌ TẦM GỬI (LORANTHACEAE) Ở VIỆT NAM	

KÝ HIỆU VIẾT TẮT CÁC PHÒNG TIÊU BẢN

(Thường gặp trong các mục “Typus” và “Mẫu nghiên cứu”)

- A** Vườn thực vật Arnold, Cambridge, Mỹ
Arnold Arboretum, Cambridge, USA.
- BM** Bảo tàng lịch sử tự nhiên, London, Anh
British Museum (Natural History), London, UK.
- HN** Phòng Tiêu bản thực vật, Viện Sinh thái và Tài nguyên Sinh vật,
Hà Nội, Việt Nam
Hanoi Herbarium, Institute of Ecology and Biological Resources,
Hanoi Vietnam.
- HNPI** Phòng Tiêu bản thực vật Đại học Dược, Hà Nội, Việt Nam
Herbarium, Hanoi Pharmacy Institute, Hanoi, Vietnam.
- HNU** Phòng Tiêu bản thực vật Đại học Quốc gia Hà Nội, Việt Nam
Herbarium, Hanoi National University, Hanoi, Vietnam.
- K** Phòng Tiêu bản thực vật và thư viện, Vườn thực vật Hoàng Gia,
Kew, Anh
The Herbarium and Library, Royal Botanic Gardens, Kew, UK.
- VMN** Bảo tàng Thiên nhiên Việt Nam
Vietnam National Museum of Nature
- VFM** Bảo tàng Tài nguyên rừng Việt Nam
Vietnam Forest Museum
- LINN** Phòng tiêu bản thực vật Linnaeus, Anh
The Linnean Society of London, London, UK.
- NY** Phòng Tiêu bản thực vật, Vườn thực vật New York, Mỹ
The New York Botanical Garden, USA.
- P** Bảo tàng lịch sử tự nhiên quốc gia Paris, Pháp
Museum National d' Histoire Naturelle, Paris, France.

Danh mục các CÁCH BẢNG

Bảng 1.1. Hệ thống phân loại các taxon thuộc họ Tầm gửi (Loranthaceae) của A. Engler (1919).

Bảng 1.2. Vị trí phân loại các taxon trong họ Tầm gửi (Loranthaceae) của R. V. Russell và D. L. Nickrent (2008).

Bảng 1.3. Vị trí phân loại các taxon trong họ Tầm gửi (Loranthaceae) của R. V. Russell và D. L. Nickrent (2010).

Bảng 1.4. Hệ thống phân loại họ Tầm gửi – Loranthaceae Juss. ở Việt Nam (Theo R. V. Russell và D. L. Nickrent (2008)).

Danh mục các SƠ ĐỒ

Sơ đồ 3.1. Mối quan hệ gần gũi có thể của các chi trong họ Tầm gửi (Loranthaceae) (Theo R. V. Rusell và D. L. Nickrent, 2008)

Sơ đồ 3.2. Mối quan hệ gần gũi có thể của các chi trong họ Tầm gửi (Loranthaceae) với đặc điểm số lượng nhiễm sắc thể (Theo R. V. Rusell và D. L. Nickrent, 2008)

Sơ đồ 3.3. Vị trí của họ Tầm gửi (Loranthaceae) trong bộ Đàn hương (Santalales) (Theo R. V. Rusell và D. L. Nickrent, 2010)

DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ

- Hình 3.1. Một số hình thái thân của đại diện thuộc họ Tầm gửi (Loranthaceae)
- Hình 3.2. Một số hình thái lá của đại diện thuộc họ Tầm gửi (Loranthaceae)
- Hình 3.3. Một số hình thái cụm hoa và hình thái hoa của đại diện thuộc họ Tầm gửi (Loranthaceae)
- Hình 3.4. Một số hình dạng lá bắc của hoa của đại diện thuộc họ Tầm gửi (Loranthaceae)
- Hình 3.5. Một số cách đính nhị và nhị của đại diện thuộc họ Tầm gửi (Loranthaceae)
- Hình 3.6. Một số hình dạng bầu của đại diện thuộc họ Tầm gửi (Loranthaceae)
- Hình 3.7. Một số hình dạng quả của đại diện thuộc họ Tầm gửi (Loranthaceae)
- Hình 3.8. *Elytranthe albida* (Blume) Blume
- Hình 3.9. *Macrosolen cochinchinensis* (Lour.) Tiegh.
- Hình 3.10. *Macrosolen robinsonii* (Gamble) Dans.
- Hình 3.11. *Macrosolen bibracteolatus* (Hance) Dans.
- Hình 3.12. *Macrosolen avenis* (Blume) Dans.
- Hình 3.13. *Macrosolen annamicus* Dans.
- Hình 3.14. *Macrosolen dianthus* (King) Dans.
- Hình 3.15. *Macrosolen tricolor* (Lecomte) Dans.
- Hình 3.16. *Helixanthera delavayi* (Tiegh.) Ban
- Hình 3.17. *Helixanthera brevicalyx* Dans.
- Hình 3.18. *Helixanthera ligustrina* (Wall.) Dans.
- Hình 3.19. *Helixanthera pulchra* (DC.) Dans.
- Hình 3.20. *Helixanthera cylindrica* (Jack) Dans.
- Hình 3.21. *Helixanthera parasitica* Lour.
- Hình 3.22. *Helixanthera annamica* Dans.